

In de witte jas

Handige hulpmiddelen of
rondlopen als een pakezel

Marlies Morsink Studie: vijfdejaars in Nijmegen

Coschap: Kindergeneeskunde

In de witte jas: ooglampje, stethoscoop, pen, papier en PDA. Normaal ook: reflexhamer, stemvork, Sultana's, operatiemesje om hechtingen mee te verwijderen, vaseline, tic tacs of kauwgom en een portfolioboekje om vaardigheden af te tekenen en notities over opgenomen patiënten in bij te houden.

'In mijn ziekenhuis dragen kinderartsen geen witte jas. Ik dus ook niet. Dat is best lastig, want normaal prop ik mijn zakken helemaal vol. Het verschil met stafleden is dan ook aanzienlijk. Die hebben vaak alleen een stethoscoop omhangen. Als ik een nieuw coschap ga lopen, pas ik de inhoud van mijn zakken en mijn PDA daaraan aan. Ik ben niet zo van de kinderspeeltjes. Een vriendelijk gezicht stelt kinderen ook gerust.'

Door je witte jas ben je voor patiënten, bezoekers en ziekenhuismedewerkers herkenbaar als een echte (aankomend) dokter. Behalve met kenmerkende doktersattributen zijn de jaszakken van coassistenten vaak ook gevuld met allerlei andere dingen. Zes studenten laten zien wat zij handig vinden om altijd bij de hand te hebben. En wat juist niet. *Kathelijne Groeneveld*

Gijs Elshout Studie: zesdejaars in Rotterdam
Coschap: Kinder- en jeugdpsychiatrie

In de witte jas: groot kladblok en een pen.
Meest bijzondere inhoud: pluche knuffelbeertje voor bij kindergeneeskunde.
'Het is bij dit coschap belangrijk dat je het verhaal van de patiënt in alle volledigheid opschrijft. Meer dan pen en papier heb je daar niet voor nodig. En als ik iets wil opzoeken, pak ik er in de coassistentenkamer een handboek bij. Ik ben wel erg gehecht aan mijn twee opschrijfboekjes. In het ene schrijf ik leerpunten op tijdens onverwachte lesmomenten. Het andere gebruik ik voor dingen die ik niet hoeft te onthouden, zoals deurcodes en seinummers van arts-assistenten.'

top 10 'niet te missen in je witte jas'

1. Stethoscoop

Dit instrument is bruikbaar voor het onderzoeken van haast ieder lichaamsdeel. Alle ondervraagde coassistenten noemden dit typische doktersgadget als eerste, daarom met stip op nummer één. 'Met een stethoscoop en een goed verstand kom je een heel eind.'

2. Pen en papier

Voor al die dingen die je (even snel) moet onthouden, zoals handige weetjes, labwaarden van die ene patiënt of het telefoonnummer van de huisarts die je nog moet terugbellen. Gijs: 'Neem minimaal twee pennen mee, want artsen met wie je meeloopt, zitten opvallend vaak zonder. Leen niet je mooiste pen uit, want je krijgt hem zelden terug.'

3. PDA

In aanschaf is dit apparaatje niet goedkoop. Maar je kunt hem gebruiken als agenda, rekenmachine, woordenboek, krant, MP3-speler, notitieblokje. Bovendien kun je er een hoop naslagwerken op zetten (zoals het *Handboek voor de coassistent*, het *Acute boekje*, het *Geneeskundig Jaarboek*, boekjes van de Oxford-serie en een boekje met lijsten voor differentiele diagnostiek). Een PDA scheelt zodoende aanschafkosten en in ieder geval een hoop ruimte in je zak. Marjolijn: 'Zo kan ik ook in de trein opdrachten maken.'

4. Iets te eten

Een coassistent omschreef het wel eens als: 'je moet eten als je de kans krijgt, want je weet nooit wanneer je volgende pauze is.' Vooral als je een dag op de operatiekamer meeloopt, is het belangrijk dat je goed en regelmatig eet. Zorg dat je altijd een gevulde koek, boterhammen of een chocoladereep bij de hand hebt voor snelle calorieën.

5. ID-kaartje

Zo is voor iedereen duidelijk hoe je heet en wat voor functie je hebt. In veel ziekenhuizen is het dragen van dit pasje verplicht. Bovendien verschaft het vaak toegang tot besloten afdelingen van het gebouw of kun je ermee betalen in het bedrijfsrestaurant.

6. Pepermunt of kauwgom

Marlies: 'Geeft een lekker frisse adem na het eten van sterk gekruid of geurend voedsel. Voor jezelf of om uit te delen aan een ander.' Let wel op: het is niet netjes om kauwend of smakkend tegenover een patiënt of arts te verschijnen.

7. Handschoenen

Handig bij het prikken van bloed of aanleggen van een infuus, verrichten van inwendig onderzoek of uitpakken van wonden. Op de meeste patiëntenkamers hangen dozen met handschoenen in verschillende maten. Maar voor het geval jouw maat op is, of je niet in de gelegenheid bent ernaar te zoeken, kun je ze maar beter bij de hand hebben.

8. Ecg-kaartje

'Bekijk jij het ecg even.' Voor een onervaren oog kan het overzicht van een hartfilmpje, met veel verschillende hokjes, lijnen en afleidingen, er erg ingewikkeld uitzien. Met de verschillende ecg-kaartjes die in omloop zijn, is het een stuk makkelijker. Ze bieden namelijk een gestructureerde manier om een ecg te bekijken en een lijnaaltje om de verschillende hartmaten mee uit te rekenen.

9. Ooglampje

Natuurlijk gebruik je dit lampje voor het testen van lichtreflexen. Maar ook in andere situaties is het handig. Bijvoorbeeld bij onderzoek van het scrotum, voor scheerlicht op zoek naar pulsaties of als de lichtcondities van de ruimte te wensen over laten.

10. Foto van je vriend(in), huisdier, jaarclubje...

Soms maak je lange dagen, waardoor je bijna zou vergeten hoe ze er ook alweer uitzien.

Marjolijn Streppel en Marieke Verspaget

Studie: Beiden semi-arts in Maastricht.

Coschap: Marjolijn Cardiologie, Marieke Vaatchirurgie

In de witte jas: opschrijfboekje, pennen in verschillende kleuren, ID-kaartje, labwaardenkaart, stethoscoop, zoemer, ecg-kaart, vaseline voor rectaal onderzoek, het *Acute* boekje, pepermintjes, Labello, PDA, fruitreep, verbandschaar, tape, afdelingslijsten, naaldjes en spuitjes.

Niet meer in de zakken: *Handboek voor de co-assistent*, reflexhamer, ooglampje, tongspatels en prikstokjes.

Marieke: 'Coschapboekjes bieden een soort zekerheid. Dan heb je de informatie in ieder geval bij je. Nu gebruik ik ze niet meer. Ik wil ook niet als een opgetuigde kerstboom over de afdeling sjokken. Wel te testen. Maar door mijn eigen lichaams-

warmte werkt hij eigenlijk niet. Misschien moet ik hem er eens uithalen' Marjolijn leegt ongeveer eenmaal per week haar zakken. 'Dan zitten er zoveel briefjes in, dat ik ze door elkaar ga halen. De laatste keer dat ik mijn zakken leegde, vond ik een briefje van tien euro. Geen idee wanneer ik dat erin heb gestopt.' Een medeco van de dames had laatst een klysma in zijn zak zitten. Ze weten alleen niet of het voor een patiënt was, of voor eigen gebruik.

Joep van der Leeuw

Coschap: Interne geneeskunde Studie: derdejaars in Utrecht

In de witte jas: ID-kaartje, ooglampje, stethoscoop, reflexhamer, één pen, heel veel afdelingsbriefjes, telefoon, portemonnee, sleutels, huisartsenbrieven, geneesmiddelenboekje en een Oxford handboek.

Niet meer in zakken: anamnesekaartjes.

'Dit is mijn eerste coschap. Wat ik nu in mijn zakken heb, is een soort basispakket. Als ik in de loop van mijn volgende stages handige dingen tegenkom, kan ik uitbreiden. Die anamnesekaartjes heb ik maar een paar dagen gebruikt. Ik nam zoveel patiënten op dat ik het al snel uit mijn hoofd kende. Sommige mensen hebben hun zakken vol pennen. Ik heb er gewoon één die het goed doet.'

Warme melk

's Ochtends 7.30 uur aan de grote tafel tijdens de overdracht. Verhit van het harde fietsen en mijn haar nog halfnat, wrijf ik de laatste restjes slaap uit mijn ogen. De tafel is omringd door witte jassen. Linksvoor zitten de specialisten. 'De grote bazen zelf', zoals de verpleging hen noemt. Het vaste ochtendritueel wordt inganggezet. Dr. A trekt peinzend aan zijn sik bij iedere patiënt die er wordt besproken. Dr. B rammelt onophoudelijk aan de lege kan koffie en kijkt met een opgetrokken wenkbrauw naar dat deel van de tafel waarachter de co's gewoonlijk zitten. Ik zit er vandaag alleen en haal verontschuldigend mijn schouders op. Dan zwaait de deur open en komt dr. C met rasse schreden binnen. Vol overgave mengt hij zich in het gesprek. Rechtsvoor zitten de aio's en daarnaast de agnio's, kleiner van stuk én van voorkomen. Het zijn de ongeschreven wetten in de artsenkamer. Even lijkt het hele gebeuren op een dispuut. Als aspirant verwerf je je plekje door de vervelende klusjes op te knappen en alles te slikken. 'BH, BH', riep een anesthesioloog laatst. 'Bek houwe, briefje halen'. Ik kijk rond en vermoed dat de helft van de assistenten hun frustraties ooit zal botvieren op de jongere lichter.

Vandaag ga ik de fertiliteitspoli doen samen met een van de agnio's. 'Hé, ga es koffie halen', luidt ze het spreekuur in. Dat ze zelf net een jaar haar diploma heeft, camoufleert ze met een naamkaartje waarop veel te groot 'arts' staat geschreven. 'BH, BH', mompel ik als ik naar het koffieapparaat loop. 'Koffie met een flinke scheut melk, het liefste warme melk', had ze gesneerd. Bij het koffiezetapparaat valt mijn blik op een rekje reageerbuisjes met opgewerkt semen. Hmm, fertiliteitspoli was het, hé? Dat biedt perspectieven. Ik lees het etiket: 'verkregen middels massage'. Interessant. Een buisje meer of minder... Een flinke scheut melk, het liefst warm, had ze gezegd...

De piepende toon van het koffieapparaat doet me opschrikken. Ik pak de kopjes en loop glimlachend terug naar de spreekkamer. Met een gul gebaar zet ik het volste kopje onder haar neus. De geurende damp kringelt omhoog. 'Geniet ervan', zeg ik. 'Haal je nog een kruk of blijf je liever staan?', reageert ze. Slikken, denk ik. Vandaag kan het me niet deren. Ik plof neer op de kruk naast haar en enkele ogenblikken later geniet ik van het moment dat ze haar laatste slok koffie achterovergiet - slikt, bedoel ik.

Maartje Katzenbauer

column

Wil je jouw **Column** (425 woorden) eens in Arts in Spe zien, stuur je bijdrage dan naar artsinspe@medischcontact.nl